

Värdig hyllning till Sofia Gubaidulina

Camerata Nordica hyllar tonsättaren Sofia Gubaidulina på hennes 80-årsdag i oktober med Sverlgepremiär för hennes komposition Fachwerk.

KONSERT

CAMERATA NORDICA

SOLISTER: GEIR DRAUGSVOLL, BAYAN, MIKA TAKEHARA, SLAGVERK
LEDARE TERJE TÖNNESEN
MUSIK AV GRIEG, GUBAIDULINA, JANÁČEK
GRÖNA SALEN KALMAR SLOTT

Ledare denna kväll var Terje Tønnesen, som också är Camerata Nordicas konstnärlige ledare.

Solist var norske accordeonisten Geir Draugsvoll, som Gubaidulina tillägnat verket, och som var solist vid uruppförandet 2009.

Fachwerk har lånat titeln från det medeltida byggsättet med korsvirke som ger både personlighet och skönhet åt hus. Gubaidulina har föreställt sig ett byggnadssätt även i musiken med struktur och form.

Rent magiskt

Fachwerk är ett långt stycke som i en forsande ström drar med lyssnaren. Omväxlande starkt med muller i slagverk; dragspelet som ömsom ger känslan av att befinna sig i en mäktig katedral med orgelbrus ömsom har tonen som en tunn vass tråd som skär igenom och löper fram och håller ihop allt. Klockklang ljuder. Utsökt vackra meditativa partier bryts och salen förvandlas till upplevelsen av en kakafonisk trafikplats. Geir Draugsvoll

med bayan, dragspelet, tar lyssnaren med i en skapelseprocess av klanger och effekter som är hisnande. Energi och kraftmätning, andlöst skönt och äventyrligt. Camerata Nordica och solisterna introducerade Gubaidulinas Fachwerk till publiken som svarade med applåder och inropningar. Geir Draugsvoll avslutade med ett extranummer, en vals av Piazzolla. Effekten med denna mjukt känslösamma musik efter Gubaidulinas kraftfulla verk var gripande, rent magisk.

Stråkkvartett nr 2, "Intima brev", av Janáček, i orkesterversion av Terje Tønnesen, inledde kvällen. Det är en intensiv musik, som kompositören själv först tänkte kalla kärleksbrev från hans brevväxling med en ung kvinna. Det fyrsatsiga verket uttrycker starka känslor och dramatik, mycket växlingar, hastiga utbrott, fina partier med första violin och viola som i dialog, som i kärleksfullt samtal.

Överraskning

Terje Tønnesen bjuder alltid sin publik på överraskningar, och för andra delen av konserten var stolar och notställ bortflyttade. Camerata Nordica visade sin suveräna stil just som camerata, i fritt samspel med sin ledare som är medmusiker. Det var kända Holbergsviten, Fra Holbergs tid, av Grieg, vacker och välkänd musik, lätt och livfull, lyriskt skir. Satserna bygger på franska danssviter från barockens tid. Det sprittande fyrverkeriet av toner fick en lekfull och närmast lite busig avslutning när orkestern dansade kring med sina instrument. En överraskningarnas kväll för publiken som visade sin uppskattning med långa applåder.

LENA SVENSSON

Slutet behållningen på svulstig och drömsk musikupplevelse

MUSIK

CAMERATA NORDICA MED GEIR DRAUGSVOLL, BAYAN OCH MIKA TAKEHARA, SLAGVERK

Plats: Oskarshamns kyrka
Framförs också: I kväll på Kalmar slott.

Att höra Sofia Gubaidulinas *Fachwerk för bayan* (ett ryskt knappdragspel) stråkorkester och slagverk är en upplevelse

utöver det vanliga. Stycket, som skrevs speciellt för Geir Draugsvoll 2009, sammanför solisterna och stråkorkestern på ett sätt att man stundtals tycker sig lyssna till ett enda stort instrument. Stort fokus och en stor lyhörddhet från samtliga musiker möjliggjorde detta under fredagskvällen.

När sedan solisterna strax efter styckets mitt lämnades en-

samma i ett lågmält parti kunde man närmast ta på stämningen i Oskarshamns kyrka.

Stående ovationer

Även efter att sista ackordet i detta drömska verk klingat ut märktes det då det dröjde en halvminut innan publiken vågade bryta den koncentrerade atmosfären och applådera.

Men då gav de musikerna väl-

förtjänta stående ovationer som varade länge.

Kvällens inledning, med Janaceks *Intima brev* för stråkkvartett i arrangemang av orkesterns ledare Terje Tønnesen tedde sig dock tyvärr inte lika bra. Trots engagerat spel från musikerna kändes det hela snarare svulstigt romantiskt än intimt, något som också påverkade balansen negativt.

Avslutande *Fra Holbergs tid* var däremot bättre. I höga tempore fann orkestern flyt och spelglädje och i en drabbande *Air* och en frisk *Rigaudon* visade orkestern samma höga nivå som i *Fachwerk*. Extra festlig blev finalen i och med att **Barbro Lennstams** bjöd på dans med sin kontrabas.

DAVID UNGER